

Stjórn málaályktun Landsfundar Kvennalistans

„ÞAÐ ER KOMINN TÍMI TIL AÐ KONUR STJÓRNI LANDINU“

„Kvennalistinn minnir á að tímabundnir erfiðleikar í efnahags- og atvinnulífi þjóðarinnar þurfa ekki að vera til illis eins. Þeir kalla á endurmat, endurskipulagningu, hagræðingu, nýtingu og nýsköpun. Við þurfum að virkja þann kraft sem í fólkinu býr. Þá getum við vænst þess að út úr ríkjandi kreppuástandi komi heilbrigðara samfélag – reynslunni ríkari.“

„Fylgi Kvennalistans sýnir að öldi fólks vill hafa aðra forangsroð verkefna en tíðkast hefur í íslenskum stjórnámálum, forangsroð þar sem bætter hagar venna, barna og fjölskyldna er í rírrúmi. Það er kominn tími til að konur stjórni landinu. Konur tunda enn frammi fyrir þeirri þöndu staðreynd að laun eirra eru ekki nema 60% af unum karla. Konur verða að tunda þétt saman um leiðréttu kjara sinna.“ segir meðal annars í ályktun Landsfundar Kvennalistans frá síðustu helgi.

Í ályktuninni mótmælir Kvennalistinn stefnu ríkisstjórnarinnar sem segir segja koma sérstaklega hart

niður á konum og sé þar af leiðandi slæm fyrir þjóðina í heild. Kvennalistinn mótmælir niðurskurði í velferðarkerfinu og segja hann bitna verst á heimilunum. Í ályktuninni segir enn fremur að sparnaðartilraunir í heilbrigðiskerfinu beri yott um stefnuleysi og hringlandahatt. Kvennalistakonur vilja auka fyrirbyggjandi aðgerðir í heilbrigðismálum sem leiða muni til sparnaðar þegar til lengri tíma er lítið.

Velferð byggist á góðri menntun

Í ályktuninni segir: „Velferð okkar í framtíðinni mun byggjast á góðri menntun þjóðarinnar. Kvennalistinn varar við niðurskurði

í grunnskólum og mótmælir skólagjöldum og hertum úthlutunarreglum Lánasjóðs íslenskra námsmanna. Kvennalistinn hvetur til enn frekari uppbyggingar í menntun og rannsóknunum. Eigi íslensk þjóð að komast af úr umbrutum nýrra tíma er menntun lykilatriði.

Atvinnuleysi er staðreynd í íslensku þjóðfélagi sem stjórnvöld verða takast á við. Kvennalistinn bendir á að einu markteku viðbrögðin gegn atvinnuleysi hafa komið frá konum. Þær hafa brugðist við af krafti, ekki síst á landsbyggðinni, og komið fram með nýjar hugmyndir í atvinnusköpun. Kvennalistinn vill að frumkvæði kvenna verði virt og þær hafi greiðari aðgang að ráðgjöf og fjármagni.

Lánastofnun þar sem konur hafi forgang myndi breyta stöðunni. Kvennalistinn minnir á að kaupir fólks íslenskar vörur eflist atvinnan í landinu.“

Vilja raunhæfa fjölskyldustefnu

Kvennalistinn bendir á að við stefnumörkun í undirstöðu- atvinnugreinunum, sjávarútvegi og landbúnaði, hafi ekki verið tekið mið af umhverfisvernd, þjóðarhagsmunum né hag heimila. Miðstýring, ofstýring og vingulsháttur stjórnvalda um árabil hafi valdið miklum óskunda. Landsfundur Kvennalistans mótmælir því hvernig grafið hafi verið undan sjálfs-

virðingu vinnandi fólks, ekki síst í landbúnaði, og bendir á að þeir sem taki ákvarðanirnar séu ekki í tengslum við fólkið.

„Kvennalistinn krefst þess að rekin verði raunhæf fjölskyldustefna. Kvennalistinn vill að vinnuvikan verði stýtt án kjaraskerðingar og dagvinnulaun duggi til framfærslu. Í tilefni af Ári fjölskyldunnar árið 1994 beinir Kvennalistinn þeim tilnefningum til sveitarstjórna að gera góðan aðbúnað barna að forangangsverkefni.“

Erfiðleikar þurfa ekki að vera til ílls eins

Landsfundur Kvennalistans telur að kvenlegra sjónarmiða geti alltof

lítið í íslensku stjórnkerfi. Á miklu breytingaskeiði: íslensku þjóðfélags verði að gæta þess tryggilega að ávinningar í réttindabaráttu kvenna glatist ekki og velferðarkerfið bíði ekki skaða. Í þessum efnun sé kominn best treystandi.

Niðurlag stjórn málaályktunar Landsfundarinnar er á þessa leið: „Kvennalistinn minnir á að tímabundnir erfiðleikar í efnahags- og atvinnulífi þjóðarinnar þurfa ekki að vera til illis eins. Þeir kalla á endurmat, endurskipulagningu, hagræðingu, nýtingu og nýsköpun. Við þurfum að virkja þann kraft sem í fólkinu býr. Þá getum við vænst þess að út úr ríkjandi kreppuástandi komi heilbrigðara samfélag – reynslunni ríkari.“

Ályktun Landsfundar Kvennalistans um atvinnumál

GETU- OG VILJALEYSI VERKALÝÐSHREYFINGARINNAR VIRÐIST ALGJÖRT

„Eftir áratugabaráttu eru íslenskar konur ennþá með rúmlega 50% lægri tekjur en karlar. Konur hafa útrekað leitað eftir stuðningi verkalyðshreyfingarinnar en án sýnilegs árangurs. Getu- og viljaleysi hennar til að takast á við launamisrétti kynjanna virðist algjört...og því brýnt að hún taki starfshætti sína og stefnumörkun til alvarlegrar endurskoðunar.“

„Atvinnuleysi á Íslandi er nú meira en nokkru sinni og kemur ekki síst niður á ófaglaerðu starfsfólki og konum. Í lok ágúst voru 2.700 konur atvinnulausar og 1980 karlar. Þá jókst langtímaatvinnuleysi meðal kvenna um 19% í sumari en minnkaði um 11% meðal karla. Í þessum tölum endurspeglast sú staðreynd að ráðstafanir ríkisstjórnarinnar í atvinnumálum hafa fyrst og fremst komið körlum til góða. Af einum milljarði sem atlaður var til atvinnusköpunar í tengslum við gerð kjarasamninga varði ríkisstjórnin rúmlega 900 milljónum til þess að skapa störf fyrir karla, en 80 milljónum til atvinnuuppbyggingar fyrir konur.“ segir ályktun Landsfundar Kvennalistans um atvinnumál.

Landsfundurinn bendir á að með þessari misskiptingu sýnir ríkisstjórnin störfum kvenna, og því frumkvæði sem þær hafi sýnt í atvinnumálum, algjört virðingarleysi. Fundurinn telur að eigi fjármagn til atvinnuuppbyggingar að nýst konum jafnt sem körlum verði konur að eiga hlut að málum þegar því er úthlutað. Um allt land hafi konur reynt að takast á við samdrátt og atvinnuleysi með eigin atvinnusköpun án þess að njóta fyrirgreiðslu frá stjórnvöldum og lánastofnunum.

„Kvennalistinn leggur áherslu á að konur verði ráðnar til atvinnuráðgjafar í öllum landshlutum og að því sé tekið mið til atvinnumála verði úthlutað í samræmi við þá sem starfa að þessum málum um land allt. Þá skorar Kvennalistinn á stjórnendur banka og sjóða að

kanna möguleikana á því að koma á fót sérstökum lánaflökkum fyrir konur í atvinnurekstri.“

Konur verða að geta réttar síns

„Kvennalistinn mótmælir þeirri tilhneigingu að konur eigi öðrum fremur að hlíka til á vinnumarkaði og draga úr vinnu utan heimilis þegar atvinnu minnkar. Þá eigi þær að mæta sparnaðinum í opinberri þjónustu með aukinni oláunnaðri vinnu á heimilunum. Kynskiptur vinnumarkaður getur ekki gengið án vinnu kvenna og konur eru komnar á vinnumarkaðinn til að vera. Þær eru varanlegt vinnuafli en ekki varavinnuafli. Við þær efnahagsaðstæður sem nú eru í þjóðfélaginu mega konur ekki láta sjálf-

skipaða vörslumenn sektarkenndar kvenna segja sér hvað er þeim og börnum þeirra fyrir bestu. Konur verða að geta réttar síns.“

Eftir áratugabaráttu eru íslenskar konur ennþá með rúmlega 50% lægri tekjur en karlar. Konur hafa útrekað leitað eftir stuðningi verkalyðshreyfingarinnar en án sýnilegs árangurs. Getu- og viljaleysi hennar til að takast á við launamisrétti kynjanna virðist algjört. Kvennalistakonur vilja standa vörð um verkalyðshreyfinguna og félagslega ávinninga hennar en hljóta um leið að vara alvarlega við því skeyingarleysi sem þær ríkir um hagsmunamál kvenna. Verkalýðshreyfingin er að falla á tíma og því brýnt að hún taki starfshætti sína og stefnumörkun til alvarlegrar endurskoðunar.“

Samspil umhverfis og fjárfestinga

Landsfundur Kvennalistans bendir á að frá árinu 1988 hafi kaupmáttur rýrnað um 20% og stórir hópar fólks hafi laun sem ekki hrökkva fyrir brýnustu nauðsynjum. Kvennalistinn mótmælir slíku siðleysi sem viðgengst með blessun ríkissvalds og samtaka atvinnurekenda. Það jaðrar við þrelahald að nýta alla orku fólks og greiða því laun sem ekki er hægt að lifa af.

„Íslendingar standa andspænis því að móta atvinnustefnu til framtíðar. Kvennalistinn trekar að sú stefna verður að taka mið af umhverfinu og nýtingu þeirrar fjárfestingar, reynslu og þekkingar sem fyrir er í landinu. Enn og aftur bendum við á þá óþrjótandi mögu-

leika sem felst í smáfyrirtækjum af ýmsum toga. Við eigum að nýta okkur hagræmni smæðarinnar og stuðla að samvinnu íslenskra fyrirtækja í samkeppni þeirra við erlenda framleiðendur. Konur hafa í því efni mikilli þekkingu og reynslu að miðla. Hvortvegja er þó forsmáð af þeim stjórnvöldum sem skipa nefnd til að móta nýsköpun í atvinnulífi án þess að ein einasta kona komi þar að verki. Þessu verður ekki unað lengur. Konur hvar sem þær starfa eða standa í flokki verða að sameinast gegn slíku gerð. Við konur verðum að tryggja að ekki verði framhjá okkur gengið við mótnu nýrrar aldar.“